

Sygn. akt III CSK 130/16

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Bączyk

w sprawie z powództwa E. D.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Warszawie
o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 16 czerwca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie
z dnia 17 listopada 2015 r., sygn. akt I Ca 203/15,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powódka - E. D. złożyła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 17 listopada 2015 r., w którym oddalono apelację tej powódki, wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 18 grudnia 2014 r. W wyroku tym oddalono powództwo o uwzględnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym (art. 10 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece; Dz.U. z 2016 r., nr 790; dalej – „ustawa z dnia 6 lipca 1982 r.”).

W skardze kasacyjnej powódka wskazywała na naruszenie przepisów art. 10, 17 i 18 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. i wnosiła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie – o uchylenie zaskarżonego

wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Motywuując wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca stwierdziła, że w rozpoznawanej sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne, które jest doniosłe oraz wywołuje rozbieżności pomiędzy orzecznictwem i poglądami doktryny. Chodzi przede o sposób wykładni art. 17 i 18 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Analizując treść uzasadnień postanowień Sądów meriti, treść skargi kasacyjnej i zawartą w niej prawną argumentację wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, Sąd Najwyższy stwierdził, że w rozpoznawanej sprawie nie występuje – wbrew stanowisku strony skarżącej – przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. przez ujawnienie w księdze wieczystej prawo osobiste lub roszczenie uzyskuje skuteczność względem praw nabytych przez czynność prawną po jego ujawnieniu z wyjątkiem niektórych ograniczonych praw rzeczowych wymienionych w tym przepisie. Przepis art. 18 tej ustawy stanowi, że równocześnie z wpisem prawa, do którego odnosi się ujawnione w księdze wieczystej roszczenie, wykreśla się z urzędu wpis praw nabytych po ujawnieniu roszczenia, jeżeli przepisy te są sprzeczne z wpisem prawa, którego roszczenie dotyczyło, albo jeżeli w inny sposób naruszają to prawo. Z dokonanych ustaleń faktycznych wynika, że w rozpoznawanej sprawie zdarzeniem prowadzącym do obciążenia nieruchomości hipoteką przymusową na rzecz ZUS nie była czynność prawna. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że przewidziana w art. 17 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. reguła pierwszeństwa roszczenia ujawnionego w księdze wieczystej w stosunku do praw nabytych po jego ujawnieniu odnosi się do tej kategorii praw, które zostały nabyte w wyniku czynności prawnych. Nie ma natomiast zastosowania m.in. do hipoteki przymusowej (tak np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2011 r., III CSK 171/10 nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2003 r., IV CK 422/02). Trafnie Sąd Okręgowy uznał, że tego utrwalonego stanowiska nie mogą skutecznie podważać

odosobnione wypowiedzi w piśmienictwie prawniczym. Systematyka przepisów Rozdziału I ustawy z dnia 6 lipca 1982 r., a także treść art. 17 i 18 tej ustawy dają wystarczające podstawy do stwierdzenia że określenie „wpisu praw nabytych po ujawnieniu roszczenia” to prawa powstałe w wyniku czynności prawnych.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).